

Sygn. akt III RC 221/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 lutego 2017 roku

Sąd Rejonowy w Bielsku Podlaskim Wydział III Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Barbara Świętochowska

Protokolant: Anna Słokotowicz

po rozpoznaniu w dniu 31 stycznia 2017 roku w Bielsku Podlaskim

na rozprawie

sprawy z powództwa M. K. (1)

przeciwko M. K. (2)

o obniżenie alimentów

oraz z powództwa wzajemnego M. K. (2)

przeciwko M. K. (1)

o podwyższenie alimentów

I. Oddala powództwo główne;

II. Oddala powództwo wzajemne;

III. Odstępuje od obciążania stron kosztami postępowania w sprawie;

IV. Znosi wzajemnie pomiędzy stronami koszty zastępstwa procesowego.

Sygn. akt III RC 221/16

UZASADNIENIE

Powód M. K. (1), wystąpił z powództwem przeciwko M. K. (2), o obniżenie alimentów z kwoty po 800 zł miesięcznie do kwoty po 300 zł miesięcznie, począwszy od dnia 1 sierpnia 2016 roku. Wnosił także o zasądzenie od pozwanej na jego rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwana M. K. (2), wносиła o oddalenie powództwa i zasądzenie na jej rzecz kosztów sądowych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

M. K. (2) wystąpiła z powództwem wzajemnym o podwyższenie alimentów na jej rzecz od M. K. (1) z kwoty po 800 zł miesięcznie do kwoty po 1000 zł miesięcznie, płatnych do dnia 10- go każdego miesiąca wraz z odsetkami za opóźnienie.

Pozwany wzajemny M. K. (1) wносиł o oddalenie powództwa wzajemnego w całości.

Sąd Rejonowy ustalił i zważył co następuje:

M. K. (2) jest córką M. K. (1). Wyrokiem Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim z dnia 25 lipca 2014 roku w sprawie III RC 467/13 zasądzono od M. K. (1) na rzecz M. K. (2) alimenty w kwocie po 800 zł miesięcznie, płatne z góry do dnia 10-go każdego miesiąca do rąk M. K. (2), wraz z ustawowymi odsetkami w wysokości 13% w stosunku rocznym, w razie uchybienia w terminie płatności którejkolwiek z rat.

W dacie ostatniego orzekania o wysokości alimentów M. K. (1) miał 52 lata, wykształcenie podstawowe. Mieszkał razem z rodzicami, nie ponosił kosztów utrzymania domu. Cierpiał na dolegliwości kręgosłupa, w związku z czym pobierał zasiłek chorobowy w wysokości 300 zł miesięcznie, a później świadczenie rehabilitacyjne. W 2012 roku przekazał w drodze darowizny na syna J. K. gospodarstwo rolne. Pomagał synowi przy prowadzeniu gospodarstwa rolnego.

M. K. (2) miała 20 lat. Studiowała w systemie dziennym na Wydziale (...) i (...) na Uniwersytecie w B.. Mieszkała w B., gdzie wynajmowała mieszkanie, czynsz za mieszkanie wynosił 450 zł. Otrzymywała stypendium socjalne w kwocie 500 zł miesięcznie.

Matka M. M. (1) K. była zatrudniona jako pracownik fizyczny, otrzymywała wynagrodzenie w kwocie 1200 zł miesięcznie netto. Opłacała czynsz za wynajem mieszkania – 577 zł oraz pozostałe opłaty, co łącznie dawało kwotę ok. 800-1000 zł miesięcznie. Miała na utrzymaniu małoletnią córkę J., na którą były zasądzone alimenty od M. K. (1) w kwocie po 550 zł miesięcznie.

Zgodnie z art. 133§ 1 kro, rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Czas trwania tego obowiązku nie jest ograniczony terminem i nie pozostaje w zależności od osiągnięcia przez dziecko określonego stopnia wykształcenia. Jeżeli dziecko osiągnęło pełnoletniość, należy brać pod uwagę czy wykazuje chęć dalszej nauki oraz czy jego osobiste zdolności i cechy charakteru pozwalają na rzeczywiste kontynuowanie przez nie nauki (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 listopada 1997r, III CKN 257/97, OSNCP 1998, nr 4 poz.70).

Zgodnie z art. 138 kro w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Przez zmianę stosunków należy rozumieć zarówno istotne zmniejszenie lub ustanie możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji, jak też istotne zwiększenie się usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, wskutek czego ustalony zakres obowiązku alimentacyjnego wymaga skorygowania przez stosowne zmniejszenie albo zwiększenie wysokości świadczeń alimentacyjnych.

Obecnie M. K. (1) ma 54 lata, wykształcenie podstawowe, posiada uprawnienia do pracy w zawodzie pilarza. Nie pracuje. Mieszka z synem i rodzicami. Powód potwierdził, że gospodarstwo rolne o powierzchni około 20 ha, stanowiące jego majątek odrębny, przekazał synowi J. K.. W umowie darowizny M. K. (1) ma ustanowioną służebność mieszkania. Syn jest zobowiązany do zapewnienia mu opału i wyżywienia. Od 6 września 2016 roku powód przebywa na zasiłku chorobowym i otrzymuje świadczenie w wysokości 10 zł dziennie. Ubiega się o przyznanie mu świadczenia rentowego. M. K. (1) pomaga synowi w niektórych pracach w gospodarstwie rolnym, np. przygania krowy jadąc rowerem. Aktualnie toczy się między nim, a jego byłą żoną sprawa o podział majątku dorobkowego.

Powód (pozwany wzajemny) podał, że poza córką M., ma jeszcze córkę J., na którą jest zobowiązany do płacenia alimentów w kwocie po 550 zł miesięcznie. Twierdził, iż nie ma zaległości z tytułu płacenia alimentów. Pożycza pieniądze od rodziców. M. K. (1) nie utrzymuje żadnych kontaktów z córką M.. Ma problemy zdrowotne, chodzi na rehabilitację. Ponadto leczy się u neurologa, wizyty są płatne, ich koszt wynosi 100 zł za wizytę. Powód na leki wydaje 150-200 zł miesięcznie, pieniądze na leki otrzymuje od syna.

M. K. (2) ma 22 lata, ukończyła studia licencjackie na kierunku ekonomiczno – prawniczym (k. 34-37). Obecnie jest studentką I roku na studiach magisterskich na kierunku ekonomiczno – prawnym – działalność gospodarcza na rynku

europiejskim, w trybie stacjonarnym. Planowany termin ukończenia studiów przypada na dzień 30 września 2018 r. (k.27,38). Nadal mieszka na stacji, za którą płaci 540 zł miesięcznie. Do czerwca 2016 roku otrzymywała stypendium naukowe – 350 zł (k.42) oraz stypendium socjalne – 250 zł (k.41). Obecnie zostało jej przyznane stypendium dla najlepszych studentów w wysokości 1300 zł za okres od 1 października 2016 r. do 31 grudnia 2016 r. oraz w wysokości 1100 zł za okres od 1 stycznia 2017 r. do 30 czerwca 2017 r. (k. 80) oraz stypendium socjalne w kwocie po 300 zł za okres od 1 października 2016 r. do 31 grudnia 2016 r. oraz w kwocie 150 zł za okres od 1 stycznia 2017 roku do 30 czerwca 2017 r. (k. 81). Do domu M. K. (2) przyjeżdża co 2-3 tygodnie. Bilet kosztuje 13,50 zł w jedną stronę. Swój koszt utrzymania określiła na kwotę 1500-1600 zł miesięcznie. Na kwotę tą składają się: koszty mieszkania, wyżywienie – 500 zł, środki czystości i higieny – 100-150 zł. Pozwana (powódka wzajemna) leczy się u dermatologa, wizyty są prywatne, koszt jednej wizyty wynosi 50 zł. Nie jest zarejestrowana w Urzędzie Pracy jako osoba bezrobotna (k.32).

Sąd dopuścił dowód z zeznań świadków J. K. na okoliczność pogorszenia się sytuacji materialnej i zdrowotnej powoda (pозwanego wzajemnego), na okoliczność samodzielnego utrzymania się pozwanej, niedokładania przez pozwaną starań w celu uzyskania możliwości samodzielnego utrzymania się oraz na okoliczność, że obowiązek alimentacyjny powoda względem pozwanej jest dla niego nadmiernym uszczerbkiem, który uniemożliwia mu zaspokojenie jego potrzeb, a także świadka M. K. (3) na okoliczność istnienia podstaw do obniżenia alimentów i istnienia okoliczność uzasadniających podwyższenie alimentów (k.69).

Świadek J. K., syn M. K. (1) i brat M. K. (2) zeznał (k.69-69v), iż jego ojciec nie osiąga żadnych dochodów. M. K. (1) mieszka w domu stanowiącym własność świadka, gdzie ma oddzielny pokój. Ma problemy z kręgosłupem, nadciśnienie tętnicze oraz uraz lewego barku. Świadek zeznał, iż powód (pозwany wzajemny) ma zadłużenie z tytułu niepłacenia alimentów. Według świadka, M. K. (1) nie pomaga mu w prowadzeniu gospodarstwa, jedynie pomaga wyganiać krowy na pastwisko.

Świadek M. K. (3), matka M. K. (2) i była żona M. K. (1), zeznała (k. 69v), że powód jest zadłużony wobec funduszu alimentacyjnego. Potwierdziła, iż M. K. (2) studiuje, osiąga bardzo dobre wyniki w nauce. M. K. (2) nie podejmuje pracy, ma problemy dermatologiczne, leczy się prywatnie, koszt wizyty wynosi 50 zł. Świadek zeznała także, iż widywała byłego męża jak gonił krowy, pomagał przy belowaniu siana, przy oborniku. Słyszała także, iż powód pracował kombajnem.

W ocenie Sądu, zeznania świadków należy uznać co do zasady, za wiarygodne. Jednakże obiektywizm zeznań świadków jest w pewnym stopniu ograniczony z uwagi na spokrewnienie ze stronami.

M. K. (1) podnosił, iż wystąpił z powództwem o obniżenie alimentów, gdyż zmieniła się diametralnie jego sytuacja zdrowotna i materialna. Skutkiem tego, spełnienie obowiązku alimentacyjnego stanowi dla niego nadmierny obciążenie. Z tego też powodu nie ma możliwości podwyższenia alimentów na rzecz M. K. (2). Podnosił, że M. K. (2) nie dokłada żadnych starań w celu uzyskania możności samodzielnego utrzymania się. Twierdził, iż jego dochody są znikome, bowiem nadal wymaga długotrwałego leczenia, która powoduje jego niezdolność do pracy. Ponadto nie dysponuje on żadnym majątkiem i nie ma obecnie żadnych możliwości zarobkowych. Na potwierdzenie swoich twierdzeń M. K. (1) przedłożył zaświadczenie z ZUS o niezdolności do pracy w okresie od 15 sierpnia 2016 r. do 17 września 2016 r. (k. 5).

Pozwana M. K. (2) zaprzeczała twierdzeniom ojca. Wskazała, iż nie uzyskała żadnego dochodu w roku podatkowym 2015 i 2014 na potwierdzenie czego przedłożyła zaświadczenie z Urzędu Skarbowego (k.29,30). Wykazywała, że nadal jest studentką studiów dziennych i że osiąga wysokie noty na studiach.

W ocenie Sądu, w niniejszej sprawie nie doszło do zmiany stosunków uzasadniających zmianę obowiązku alimentacyjnego w oparciu o art. 138 kro.

Od daty ostatniego orzekania w przedmiocie wysokości alimentów upłynęło ponad 2 lata.

W dacie ostatniego orzekania o wysokości alimentów, M. K. (2) była studentką, mieszkała w B. na stacji. Obecnie nadal studiuje i mieszka w B.. W związku z tym, że nauka odbywa się w trybie dziennym, M. K. (2) nie może podjąć pracy. Pozwana (powódka wzajemna) jest bardzo dobrą studentką. Nie posiada żadnego majątku, z którego dochód mógłby być przeznaczony na jej utrzymanie. Jej wydatki pozostały na podobnym poziomie jak w dacie ostatniego orzekania o wysokości alimentów. Podobnie, jak w czasie orzekania o wysokości ostatnio zasadzonych alimentów, otrzymywała stypendium socjalne.

Zdaniem Sądu, M. K. (2) dokłada wszelkich starań w czasie kontynuowania studiów, aby zdobyć wykształcenie i móc w przyszłości podjąć pracę i utrzymywać się samodzielnie. Świadczą o tym jej wyniki oraz otrzymywane przez nią stypendium naukowe.

Możliwości majątkowe i zarobkowe powoda (pozwanego wzajemnego), w ocenie Sądu, pozostają na podobnym poziomie jak w dacie ostatniego orzekania o wysokości alimentów. Pozwany co prawda ma problemy zdrowotne, jednak problemy te miał również w trakcie sprawy o alimenty. Jak wynika z zaświadczenia z KRUS przedłożonego przez niego, stopień naruszenia sprawności organizmu powoduje jedynie czasową niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym. Materiał zgromadzony w aktach sprawy potwierdza, iż M. K. (1) pomaga w części prac na gospodarstwie rolnym. Poza tym podkreślenia wymaga, iż M. K. (1) przekazał swoje gospodarstwo synowi, w zamian ma zapewnione mieszkanie oraz syn zobowiązał się zapewnić ojcu wyżywienie oraz opał. Syn kupuje także lekarstwa dla ojca. A zatem powód (pozwany wzajemny) ma zaspokojone wszystkie podstawowe potrzeby.

Zdaniem Sądu, M. K. (2) właściwie określiła swoje miesięczne, koszty utrzymania na kwotę 1500 złotych miesięcznie. Na pokrycie swoich potrzeb winna przeznaczyć kwotę otrzymywanego stypendium socjalnego. Kwota ta, łącznie z alimentami od ojca, pozwoli jej na zaspokojenie znacznej części kosztów jej utrzymania. W pozostałym zakresie koszty utrzymania powinna ponosić matka M. K. (2). Zdaniem Sądu, kwota otrzymywanego przez pozwaną (powódkę wzajemna) stypendium naukowego nie może być brana pod uwagę przy określaniu jej dochodów. Otrzymywane przez M. K. (2) stypendium naukowe świadczy o jej chęci do nauki, jej osobistych zdolnościach i cechach charakteru pozwalających na kontynuowanie nauki. Kwota ta winna być przez nią przeznaczona na rozwój naukowy i intelektualny.

Sąd też rozszczenie powódki o podwyższenie alimentów, podobnie jak rozszczenie M. K. (1) o podwyższenie alimentów podlegają oddaleniu.

Sąd na podstawie art. 102 kpc odstąpił od obciążania stron kosztami postępowania w sprawie oraz na podstawie art. 100 kpc zniósł wzajemnie pomiędzy stronami koszty zastępstwa procesowego.

S ę d z i a